



Sprawozdanie Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za rok 2021

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022 r. poz. 447), która obowiązuje od 01 stycznia 2012 roku wprowadziła instytucję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy m.in. przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez Starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania.

Zgodnie z zarządzeniem nr 137.2011 Starosty Wołomińskiego z dnia 14 października 2011 r., na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Wołomińskim zostało wyznaczone Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Od stycznia 2012 roku w związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) Rodzina zastępcza:

- a) spokrewniona,
- b) niezawodowa,
- c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcje pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,

2) rodzinny dom dziecka.

Tabela numer 1 przedstawia liczbę wszystkich rodzin zastępczych oraz liczbę dzieci w nich przebywających z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w roku 2021.

Tabela 1. Łączna liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w nich przebywających w roku 2021 r.

Typy rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci (dzieci mogą być w ciągu jednego roku przenoszone do innych form pieczy zastępczej).
Spokrewnione	135	176
Niezawodowe	92	119
Zawodowe	3	8
Pogotowie rodzinne	2	14
Rodzinne domy dziecka	7	60
Ogółem w roku 2021	239	377

Źródło: dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Tabela numer 2 ukazuje liczbę wszystkich rodzin zastępczych i dzieci w podziale na poszczególne gminy z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej

w ciągu całego roku 2021. Największa liczba rodzin zastępczych funkcjonuje na terenie gminy Wołomin 57 rodzin, 38 rodzin zastępczych na terenie gminy Marek, 30 na terenie gminy Ząbek, 28 na terenie gminy Radzymin i 20 na terenie gminy Kobyłka. Gminami w których funkcjonuje najmniej rodzin zastępczych są Strachówka 1 rodzina zastępcza, 7 w gminie Poświętne, po 9 rodzin w gminie Dąbrówka, Jadów oraz 11 rodzin w gminie Tłuszcz, 13 w gminie Zielonka i 16 rodzin zastępczych w gminie Klembów

Tabela 2. Łączna liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w roku 2021 w podziale na gminy.

Lp	Gmina	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1	Dąbrówka	9	19	spokrewniona	7	8
				niezawodowa	1	1
				rodzinny dom dziecka	1	10
2	Jadów	9	11	spokrewniona	6	7
				niezawodowa	3	4
3	Klembów	16	28	spokrewniona	7	8
				niezawodowa	7	7
				rodzinny dom dziecka	1	10
				zawodowa	1	3
4	Kobyłka	20	31	spokrewniona	9	11
				niezawodowa	10	15
				rodzinny dom dziecka	1	5
5	Marki	38	49	spokrewniona	20	25
				niezawodowa	18	24
6	Poświętne	7	10	spokrewniona	3	4
				niezawodowa	4	6
7	Radzymin	28	55	pogotowie	2	14
				spokrewniona	17	20
				niezawodowa	8	12
				rodzinny dom dziecka	1	9
8	Strachówka	1	2	spokrewniona	1	2
				niezawodowa	0	0
9	Tłuszcz	11	15	spokrewniona	7	10
				niezawodowa	4	5
10	Wołomin	57	98	spokrewniona	39	55
				niezawodowa	14	15
				rodzinny dom dziecka	3	26
				zawodowa	1	2
11	Ząbki	30	43	spokrewniona	15	22
				niezawodowa	14	18
				zawodowa	1	3
12	Zielonka	13	16	spokrewniona	4	4
				niezawodowa	9	12
Ogółem		239	377	ogółem	239	377

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Tabela numer 3 przedstawia liczbę rodzin zastępczych oraz liczbę dzieci w nich przebywających na dzień 31.12.2021 roku z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Tabela 3. Liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w nich przebywających stan na 31.12. 2021 r.

Typy rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci (dzieci mogą być w ciągu jednego roku przenoszone do innych form pieczy zastępczej).
Spokrewnione	114	153
Niezawodowe	75	98
Zawodowe	3	7
Pogotowie rodzinne	1	5
Rodzinne domy dziecka	6	43
Ogółem w roku 2020	199	306

Źródło: dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Tabela numer 4 przedstawia przekrój form pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie Powiatu Wołomińskiego oraz obrazuje liczbę rodzin zastępczych z podziałem na chłopców i dziewczynki. W grudniu 2021 roku objętych pomocą i różnego rodzaju wsparciem było 199 rodzin zastępczych. Umieszczonych w nich było 306 dzieci.

Tabela 4. Typy rodzin zastępczych funkcjonujących w Powiecie Wołomińskim i liczba dzieci w nich umieszczona- stan na 31.12.2021r.

Typ rodziny	Liczba rodzin			Liczba dzieci		
	Ogółem	w tym na wsi	w tym małżeństwa	Ogółem	w tym chłopcy	w tym dziewczynki
Rodzina zastępcza spokrewniona	114	39	45	153	83	70
Rodzina zastępcza niezawodowa	75	20	41	98	47	51
Rodzina zastępcza zawodowa	3	2	3	7	6	1
Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	1	1	1	5	2	3
Rodzinny dom dziecka	6	2	6	43	19	24
Ogółem	199	64	96	306	157	149

Stan na 31.12.2021 Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Tabela numer 5 ukazuje liczbę rodzin zastępczych i dzieci w podziale na poszczególne gminy z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na koniec grudnia 2021 r.

Tabela 5. Liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w podziale na gminy stan na 31.12.2021 r.

lp	Gmina	liczba rodzin	liczba dzieci	typ rodziny	liczba rodzin	liczba dzieci
1	Dąbrówka	7	8	spokrewniona	6	7
				niezawodowa	1	1
				rodzinny dom dziecka	0	0
2	Jadów	7	8	spokrewniona	5	5
				niezawodowa	2	3
3	Klembów	15	25	spokrewniona	6	7
				niezawodowa	7	7
				rodzinny dom dziecka	1	9
				zawodowa	1	2
4	Kobyłka	18	28	spokrewniona	9	11
				niezawodowa	8	12
				rodzinny dom dziecka	1	5
5	Marki	26	35	spokrewniona	15	20
				niezawodowa	11	15
6	Poświętne	7	10	spokrewniona	3	4
				niezawodowa	4	6
7	Radzymin	24	42	pogotowie	1	5
				spokrewniona	14	17
				niezawodowa	8	12
				rodzinny dom dziecka	1	8
8	Strachówka	1	2	spokrewniona	1	2
				niezawodowa	0	0
9	Tłuszcz	6	8	spokrewniona	5	7
				niezawodowa	1	1
10	Wołomin	52	88	spokrewniona	35	51
				niezawodowa	13	14
				rodzinny dom dziecka	3	21
				zawodowa	1	2
11	Ząbki	23	36	spokrewniona	11	18
				niezawodowa	11	15
				zawodowa	1	3
12	Zielonka	13	16	spokrewniona	4	4
				niezawodowa	9	12
ogółem		199	306	ogółem	199	306

Stan na 31.12.2021r. Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Na terenie Powiatu Wołomińskiego na dzień 31.12.2021 roku funkcjonowały 199 rodziny zastępcze z czego 52 na terenie gminy Wołomin, 26 gmina Marki, 24 na terenie gminy Radzymin, 23 rodziny zastępcze na terenie gminy Ząbki, 18 rodzin zastępczych na terenie gminy Kobyłki, 15 gmina Klembów, 13 gmina Zielonka, po 7 rodzin zastępczych na terenie

gmin Dąbrówka, Jadów, Poświętne, 6 gmina Tłuszcz i 1 rodzina zastępcza na terenie gminy Strachówka.

Kolejna tabela numer 6 przedstawia liczbę nowopowstałych rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Tabela 6. Liczba rodzin zastępczych powstałych w 2021 r. i liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w 2021r.

lp	Typ rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1	Rodziny zastępcze spokrewnione	18	25
2	Rodziny zastępcze niezawodowe	17	21
3	Rodziny zastępcze zawodowe	0	0
4	Pogotowie rodzinne	0	4
5	Rodzinne domy dziecka	1	15
OGÓŁEM		36	65

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

W okresie sprawozdawczym powstało 18 rodzin zastępczych spokrewnionych, 17 rodzin zastępczych niezawodowych. Zawarta została 1 umowa na rodzinny dom dziecka (przekształcenie rodziny zastępczej zawodowej). W rodzinach zastępczych spokrewnionych zostało umieszczonych 25 dzieci, w rodzinach zastępczych niezawodowych 21 dzieci.

Do zawodowej rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego w ciągu roku trafiło 4 dzieci, 15 dzieci trafiło do rodzinnych domów dziecka.

Tabela 7. Liczba rodzin zastępczych rozwiązanych lub zakończonych w 2021 r.

lp	Typ rodzin zastępczych	Liczba rodzin
1	Rodziny zastępcze spokrewnione	22
2	Rodziny zastępcze niezawodowe	16
3	Rodziny zastępcze zawodowe	1
4	Pogotowie rodzinne	1
5	Rodzinne domy dziecka	1
OGÓŁEM		41

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Rozwiązanych lub zakończonych w okresie sprawozdawczym zostało 41 rodzin zastępczych. 22 rodziny zastępcze spokrewnione, 16 rodzin zastępczych niezawodowych, 1 rodzina zastępcza zawodowa (przekształcenie na RDDZ.), 1 pogotowie rodzinne, 1 rodzinny dom dziecka- zgodnie z tabelą numer 7.

Tabela 8. Napływ dzieci do pieczy zastępczej w 2021 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci					
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka
				Ogółem w rodz. zastępczych zaw.	w tym pełniących funkcję pogotowia rodz.	w tym pełniących funkcję rodziny specjalistycznej	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego:	25	21	4	4	0	15
1.1.	z rodziny naturalnej	22	12	4	4	0	10
1.2.	z rodzinnej pieczy zastępczej	2	9	0	0	0	2
1.3.	z instytucjonalnej pieczy zastępczej	0	0	0	0	0	0
1.4	Inne	1	0	0 (przekwalifikowania)	0	0	3 (przekwalifikowanie rodz. K)

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Zdecydowana większość dzieci trafia do rodzinnej pieczy zastępczej bezpośrednio od rodziców biologicznych, którzy w niewłaściwy sposób pełnią funkcję opiekuńczo – wychowawczą. W roku 2021 zauważalny jest wzrost umieszczeń (przeniesień dzieci) z rodzinnej pieczy zastępczej do innej rodzinnej pieczy zastępczej.

Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej

Tabela 9. Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej stan na 31.12.2021 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci					
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka
				ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	153	98	12	5	0	43
1.1.	sieroctwa	6	10	0	0	0	0
1.2.	półsieroctwa	16	14	0	0	0	0
1.3.	uzależnienia rodziców, w tym:	60	36	7	3	0	13
1.3.1.	od alkoholu	49	33	6	2	0	10

1.4.	przemocy w rodzinie	5	2	2	0	0	2
1.5.	bezzadności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	47	26	2	1	0	23
1.6.	niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	2	1	0	0	0	0
1.7.	długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	9	0	0	0	0	3
1.8.	ubóstwa	0	0	0	0	0	0
1.9.	bezrobocia	0	0	0	0	0	0
1.10.	nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0	0	0	1
1.11.	pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	1	0	0	0	0	0
1.12.	Inne	7	6	1	1	0	0
1.13.	Dzieci cudzoziemców	0	2	0	0	0	1
1.14.	Małoletnie matki	0	1	0	0	0	0

Stan na 31.12.2021r. Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Najczęstszym powodem umieszczania dzieci w pieczy zastępczej jest uzależnienie rodziców przede wszystkim od alkoholu powiązana z bezzadnością rodziców w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Kolejnym powodem jest całkowite sieroctwo i półsieroctwo dzieci.

9 dzieci umieszczonych jest w pieczy zastępczej ze względu na stosowaną wobec nich przemoc w domu rodzinnym.

Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w roku 2021

Tabela 10. Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w 2021 (dzieci po raz pierwszy umieszczone w pieczy)

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci					
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka
				Ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	25	21	4	4	0	15
1.1.	sieroctwa	2	1	0	0	0	0
1.2.	półsieroctwa	3	3	0	0	0	0

1.3.	uzależnienia rodziców, w tym:	10	13	3	3	0	2
1.3.1.	od alkoholu	10	9	2	2	0	2
1.4.	przemocy w rodzinie	4	0	0	3	0	2
1.5.	bezzadności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	2	3	0	0	0	10
1.6.	niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	0	0	0	0	0	0
1.7.	długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	0	0	0	0	0	0
1.8.	ubóstwa	0	0	0	0	0	0
1.9.	bezrobocia	0	0	0	0	0	0
1.10.	nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0	0	0	0
1.11.	pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	0	0	0	0	0	0
1.12.	inne	2	0	1	1	0	2
1.13.	Dzieci cudzoziemców	0	0	0	0	0	1
1.14.	Małoletnie matki	2	1	0	0	0	0

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

W roku 2021 najczęstszym powodem umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej było uzależnienie od alkoholu rodziców biologicznych 23 dzieci w połączeniu z bezzadnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych 15 dzieci. 9 dzieci było umieszczonych ze względu na stosowaną wobec nich przemoc w domu rodzinnym, kolejne umieszczenia to półsieroctwo 6 dzieci, sieroctwo 3 dzieci, 3 dzieci umieszczonych było w pieczy zastępczej ze względu na niepełnoletność matki biologicznej.

Okres przebywania w pieczy zastępczej

Z poniższej tabeli wynika, że pobyt dzieci w pieczy zastępczej jest w większości przypadków pobytem długofalowym powyżej 3 lat. Spośród 153 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych 93 przebywa powyżej 3 lat w pieczy zastępczej, a 60 dzieci przebywa krócej niż 3 lata. Z 98 dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej niezawodowej 55 dzieci przebywa w niej powyżej 3 lat, a 43 dzieci przebywa krócej. Z 12 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych 9 przebywa powyżej 3 lat, a 3 dzieci przebywa krócej. W przypadku rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcje pogotowia

rodzinnego pobyt z założenia jest krótkotrwały, spośród 5 dzieci 3 dzieci przebywa dłużej niż 3 lata, 2 dzieci przebywa krócej. Spośród 44 dzieci umieszczonych w rodzinnych domach dziecka 31 dzieci przebywa w nich ponad 3 lata, a 12 dzieci przebywa krócej.

Tabela 11. Okres przebywania dziecka w pieczy zastępczej stan na 31.12.2021r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
		dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
1	2	3	4	5	6	7	9	9
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	153	6	6	10	29	9	93
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	98	4	3	8	15	13	55
3.	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	12	2	0	0	1	0	9
3.1.	pogotowia rodzinnego	5	2	0	0	0	0	3
3.2.	Specjalistyczną	0	0	0	0	0	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka	43	4	3	5	0	0	31

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Wiek dzieci umieszczonych w pieczy

Tabela 12. Wiek dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, stan na 31.12.2021r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci					
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka
				Ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dzieci w pieczy zastępczej w wieku:	153	98	12	5	0	43
1.1.	poniżej 1 roku	0	0	2	2	0	2
1.2.	od 1 roku do 3 lat	9	10	0	0	0	3
1.3.	4- 6 lat	15	11	2	2	0	9
1.4.	7-13 lat	54	35	5	1	0	16
1.5.	14-17 lat	56	23	3	0	0	7
1.6.	18-24 lat	19	19	0	0	0	6

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

W rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2021 w poszczególnych przedziałach wiekowych było:

- 4 dzieci poniżej roku;
- 22 dzieci w wieku od 1 roku do 3 lat;
- 37 dzieci w wieku od 4 do 6 lat;
- 110 dzieci w wieku od 7 do 13 roku życia;
- 89 dzieci w wieku 14 – 17;
- 44 dzieci to pełnoletni wychowankowie w wieku 18 – 24 lat pozostający w pieczy zastępczej do czasu ukończenia nauki.

Powody opuszczenia rodzinnej pieczy zastępczej

Tabela 13. Dzieci, które opuściły rodziny zastępcze w 2021

Lp	Wyszczególnienie Powód opuszczenia rodziny zastępczej	Liczba dzieci, które ubyły w 2020 r.					
		z rodzin zastępczych spokrewnionych	z rodzin zastępczych niezawodowych	Rodziny zastępcze zawodowe		z rodzinnych domów dziecka	Ogółem
				Ogółem	w tym pogotowie		
1.	Dzieci do 18 roku życia z tego, które:	8	10	9	4	8	35
1.1.	powróciły do rodziny naturalnej	7	5	0	0	1	13
1.2.	zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej	0	3	2	0	2	7
1.3.	zostały umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	0	0	4	4	2	6
1.4.	zostały przysposobione	0	2	0	0	2	4
1.5.	zostały umieszczone w młodzieżowym ośrodku wychowawczym	0	0	0	0	0	0
1.6.	Inne (śmierć rodz. zastępczej, wyprowadzka)	1	0	3	0	1	5
2.	Dzieci powyżej 18 roku życia, z tego, które:	15	9	1	0	4	29
2.1.	powróciły do rodziny naturalnej	0	0	0	0	0	0
2.2.	założyły własne gospodarstwo domowe, w tym:	10	5	1	0	4	20
2.2.1.	wyjechały za granicę	0	0	0	0	0	0
2.3.	inne	5	4	0	0	0	9

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Z powyższej tabeli wynika, że 20 dzieci po ukończeniu osiemnastego roku życia założyło własne gospodarstwo domowe i usamodzielniało się.

13 dzieci spośród przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej poniżej osiemnastego roku życia powróciło do domu rodzinnego, 7 dzieci zostało przeniesionych do innej rodziny zastępczej, 6 dzieci zostało przeniesionych do instytucjonalnej pieczy zastępczej tj. placówki opiekuńczej - wychowawczej typu rodzinnego, socjalizacyjnego lub do Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego, 4 dzieci zostało przysposobione.

Pogotowie rodzinne

Pogotowie rodzinne jest szczególną formą pieczy zastępczej. Do tego typu rodziny zastępczej dzieci zazwyczaj trafiają na skutek interwencji policji czy pracowników socjalnych. W roku 2021 na terenie Powiatu Wołomińskiego funkcjonowały dwie rodziny zastępcze zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego. Łącznie w pogotowiach rodzinnych przebywało **12 dzieci**.

- 2 dzieci przeniesiono do rodzinnego domu dziecka,
- 1 dziecko przeniesiono do rodziny zastępczej niezawodowej,
- 3 dzieci do placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego (D.Dz.Równe),
- 3 dzieci do Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego,
- 1 dziecko do Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego,
- żadne dziecko nie powróciło do rodziny biologicznej.

W 2021 roku w dwóch pogotowiach rodzinnych zostało umieszczonych 7 dzieci.

Jedna rodzina zastępcza zawodowa o charakterze pogotowia rodzinnego funkcjonowała do dnia 20.04.2021r.

Na dzień 31.12.2021 r. na terenie powiatu wołomińskiego funkcjonowała jedna rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego i przebywało w niej 2 dzieci (plus dwoje w rodzinie zastępczej zawodowej).

Ocena sytuacji dziecka i rodziny

Jednym z ważniejszych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest dokonywanie oceny sytuacji dziecka. W przypadku dzieci poniżej 3 roku życia oceny dokonuje się nie rzadziej niż raz na kwartał, w przypadku dzieci powyżej 3 roku życia raz na 6 miesięcy.

Po dokonaniu oceny formułowana jest opinia do sądu.

W 2021 roku były wydane następujące opinie :

- opinia dotycząca zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej: **337** opinii,
- dokonano : **61** pozytywnych ocen rodzin zastępczych,
- opinia w/s zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi : **21** - z tego wsparcia skorzystało **11** rodzin,
- plan pomocy dziecku (stan na 31.12.2021r.) - **306**
- na zlecenie sądu zostało sporządzonych **32** opinie o kandydatach na rodziców zastępczych, poprzedzonych wejściem do domu pracownika organizatora.
- opinia dotycząca zasadności/ bądź braku zasadności umieszczenia większej liczby dzieci w istniejącej rodzinie zastępczej - **1**
- przyznanie środków na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu **0** opinie
- opinia w sprawie nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka – **1**

Do Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej łącznie wpłynęło **95** postanowień sądu do realizacji, z czego **43** postanowień (w sprawie **69** dzieci) dotyczyło utworzenia rodziny zastępczej i objęcia jej wsparciem przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej bądź interwencyjnego umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

W roku 2021 ze względu na pandemię i koronawirusa, wewnętrznymi regulacjami dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie zespoły do spraw oceny sytuacji dziecka nie odbywały się w dotychczas przewidzianej formule (przez około 3 miesiące).

Zespoły do spraw oceny sytuacji dziecka w roku 2021 łączna liczba – **278**.

Współpraca z ośrodkiem adopcyjnym

W roku 2021 została uregulowana prawnie sytuacja dzieci w przypadku - **12** dzieci z czego po skompletowaniu dokumentacji zgłoszonych do adopcji zostało **9** dzieci, w przypadku pozostałej **3** kompletowana jest niezbędna dokumentacja bądź nie został jeszcze ustanowiony przez Sąd opiekun prawny.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w realizacji swoich zadań między innymi z Sądem Rejonowym w Wołominie wydział Rodzinny i Nieletnich, odbywały się indywidualne spotkania lub konsultacje z kuratorami zawodowymi i społecznymi. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował z **12** ośrodkami pomocy społecznej funkcjonującymi na terenie Powiatu wołomińskiego w zakresie oceny sytuacji dziecka.

W ramach współpracy odbywały się cykliczne spotkania z asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi lub innymi specjalistami z OPS z którymi pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej ściśle współpracują na bieżąco. W roku 2021 ze względu na ograniczenia związane z pandemią kontakt między pracownikami jednostek zazwyczaj odbywał się telefonicznie.

Rodziny zastępcze będące pod opieką PCPR otrzymują wszechstronną pomoc w postaci wsparcia pracownika organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomocy pedagogicznej, psychologicznej, prawnej w ramach poradnictwa rodzinnego. W roku 2021 Specjalistyczna Poradnia Rodzinna przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie objęła pomocą psychologiczną **94** rodziny zastępcze.

Odbyło się **462** spotkań z psychologiem:

- prowadzono **9** długoterminowych psychoterapii dzieci z rodzin zastępczych, co stanowi **82** sesji terapeutycznych,
- konsultacjami psychologicznymi objęto **20 dzieci** z rodzin zastępczych co stanowi **99** spotkań konsultacyjnych,
- objęto również **59** rodzin (**98** osoby, **195** spotkania diagnostyczne) badaniami na posiadanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, badania były sporządzone na potrzeby opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dot. kandydatów na rodziny zastępcze bądź na potrzeby sądu,
- przeprowadzono **22** diagnozy psychofizyczne dzieci oraz odbyło się **99** spotkań diagnostycznych,
- udzielono **1** osobie z rodzin zastępczych porad prawnych, odbyło się **1** spotkanie z prawnikiem.

Mieszkanie chronione-treningowe

Mieszkania chronione treningowe to forma świadczenia pomocy społecznej zorganizowanej dla osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą, mająca na celu przygotowanie tych osób pod opieką specjalistów do prowadzenia samodzielnego życia. Mieszkanie chronione treningowe zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku oraz w integracji ze społecznością lokalną.

Mieszkania chronione treningowe funkcjonują w Wołominie przy Zespole Szkół przy ul. Legionów 85 – usytuowane są w części po dawnym internacie. Miejsce w mieszkaniu chronionym treningowym przyznaje się osobie usamodzielnianej, wobec której ciąży ustawowy obowiązek pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych. Miejsce w mieszkaniu chronionym może być przyznane osobie, która osiągnęła pełnoletniość w pieczy zastępczej, realizuje zapisy Indywidualnego Programu Usamodzielnienia, podpisała kontrakt dotyczący współpracy,

a przede wszystkim znajduje się w trudnej sytuacji mieszkaniowej i materialnej. Na mieszkanie składa się 6 pokoi. Wychowankowie mogą korzystać ze wspólnej łazienki oraz w pełni wyposażonej kuchni.

Pobyt w mieszkaniu chronionym treningowym:

- Umożliwia przygotowanie się użytkowników do pełnej samodzielności poprzez doskonalenie umiejętności prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami życia codziennego;
- Stwarza możliwość do nabycia umiejętności samodzielnego rozwiązywania trudności życiowych, rodzinnych (w tym utrzymywania więzi rodzinnych), emocjonalnych itp. przy wsparciu pracownika socjalnego, opiekuna usamodzielnia i innych specjalistów,
- Uczy ponoszenia konsekwencji za własne decyzje, umożliwia rozwijanie i utrwalanie poczucia odpowiedzialności za siebie i swoje własne życie oraz nabycie umiejętności realnego postrzegania rzeczywistości;
- Uczy pozyskiwania samodzielnego mieszkania;
- Stwarza możliwość w zakresie uzyskania wykształcenia, zdobycia kwalifikacji zawodowych, poszukiwania pracy poprzez rozwój umiejętności prawidłowego wchodzenia w relacje społeczne;
- Pomaga w integracji ze środowiskiem poprzez rozwój umiejętności prawidłowego wchodzenia w relacje społeczne.

W roku 2021 r. w mieszkaniu chronionym treningowym mieszkały 3 osoby z czego:

- wydano 2 decyzje przedłużające pobyt w mieszkaniu chronionym;
- wydano 2 decyzje uchylające pobyt w mieszkaniu chronionym;
- 2 wychowanki po opuszczeniu mieszkania chronionego – treningowego usamodzielniały się i wynajęły mieszkanie.

Szkolenia

Znaczącym zadaniem realizowanym przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej są szkolenia. Organizator systematycznie od kilkunastu lat prowadzi nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz szkoli w/w kandydatów, a następnie zgodnie z ustawą dokonuje ich kwalifikacji.

Przeprowadzane są również szkolenia dla istniejących rodzin zastępczych.

Szkolenie PRIDE

Pracownicy Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Wołominie szkolą rodziny zastępcze programem dla kandydatów na opiekunów zastępczych i rodziców adopcyjnych PRIDE (program zatwierdzony jest decyzją Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nr 8/2018/RZ z dnia 30 lipca 2018 roku).

W 2021 roku odbyło się szkolenie PRIDE grupy XXIX w okresie od 05.10.2021r do 22.03.2022r. i grupy XXX w okresie od 20.10.2021r do 22.03.2022r. (ostatnie spotkanie panelowe odbyło się w marcu 2022r., ze względu na zachorowania pracowników PCPR na Covid -19). W szkoleniu grupy XXIX brało udział 7 osób, w tym 1 osoba samotna i 3 małżeństwa (1 będące niezawodową rodziną zastępczą, które zostało zobowiązane do odbycia szkolenia przez sąd rodzinny). Pozostałe osoby to kandydaci na rodziny zastępcze.

W szkoleniu grupy XXX brało udział 10 osób, w tym 2 osoby samotne (będące już rodzinami zastępczymi) oraz 4 małżeństwa (dwa będące już rodzinami zastępczymi i dwa małżeństwa kandydatów)

Po ukończeniu szkolenia, odbyciu praktyk oraz skompletowaniu niezbędnych dokumentów i po przejściu badań psychologicznych dotyczących predyspozycji i motywacji do bycia rodziną zastępczą, komisja kwalifikacyjna przeprowadziła postępowanie kwalifikacyjne do uzyskania zaświadczenia do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

Łącznie w 2021 roku wydano 17 świadectw i 8 zaświadczeń kwalifikacyjnych.

Szkolenia/Warsztaty/konferencje dla rodzin zastępczych

W roku 2021 zostały przeprowadzone specjalistyczne szkolenia dla pieczy zastępczej :

- w zakresie zagrożeń w cyberprzestrzeni - 18 rodzin zastępczych,
- w zakresie FAS Spektrum Poalkoholowych Zaburzeń Rozwojowych – 18 rodzin,
- w zakresie przemocy rówieśniczej – 25 rodzin zastępczych.

Łącznie ze szkoleń w ramach podnoszenia swoich kwalifikacji skorzystało 61 rodzin zastępczych. Szkolenia na zapotrzebowanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zostały zorganizowane przez Stowarzyszenie Miłośników Urli i przeprowadzone przez Centrum Szkoleniowe Mazowiecki Oddział Terenowy Towarzystwa Rozwijania Aktywności Dzieci „Szansa” w ramach ogłoszonych dla organizacji pozarządowych otwartych konkursów ofert na realizację w roku 2021 zadań publicznych.

Projekty unijne

Działania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem”, Działanie 9.1 „Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu”

Rada Powiatu Wołomińskiego uchwałą nr XI-112/2019 z dnia 29.08.2019 r. wyraziła zgodę na przystąpienie powiatu wołomińskiego do realizacji projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi Projektowej IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, Działanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

Projekt „O! Tworzymy Twoją Przyszłość” jest realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie w okresie od 01.07.2019 r. do 31.07.2021 r., a jego ogólna wartość wynosi 839.986,37 zł – dofinansowanie z UE 671 986.37 zł (w tym wkład własny w wysokości 20% wartości całego projektu, tj. kwotę 168.000,00 zł). Stosowna umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w dniu 06.12.2019 r. (Umowa nr RPMA.09.01.00-14c107/19-00). Głównym celem projektu jest aktywizacja społeczna, życiowa i zawodowa 60 os. zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zamieszkałych na terenie powiatu wołomińskiego. Projekt jest realizowany w partnerstwie z Gminą Wołomin oraz Gminą Marki.

Uczestnikami projektu są osoby z niepełnosprawnością - 20 os. (10K, 10M) w wieku aktywności zawodowej, młodzież przebywająca w pieczy zastępczej – 38 os.(24K, 14M), a także 2 osoby z rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej – podopieczni ośrodków pomocy społecznej. Działania projektu skierowane są do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pochodzących z terenu powiatu wołomińskiego, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej realizowanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie oraz Ośrodki Pomocy Społecznej w Markach i Wołominie.

Cel główny zostanie osiągnięty za pomocą celów szczegółowych:

- wzrost świadomości najbliższego otoczenia uczestniczek i uczestników projektu oraz społeczności lokalnej o możliwości zmiany trudnej sytuacji życiowej osób biorących udział w projekcie;
- wypracowanie u 60 osób objętych projektem postawy aktywnej w odniesieniu do życia społecznego i zawodowego uczestniczek i uczestników projektu;
- poprawa u 42 osób objętych projektem kompetencji społecznych oraz ukazanie

alternatywnego sposobu funkcjonowania w społeczeństwie;

- przełamanie barier mentalnych i fizycznych oraz wzrost kwalifikacji zawodowych ukierunkowanych na trwałe włączenie w rynek pracy.

Wsparcie będzie odbywać się na podstawie ścieżki reintegracji stworzonej indywidualnie dla każdej osoby (indywidualna diagnoza potrzeb i potencjału uczestników) z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej lub zagrożenia sytuacją problemową, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb. Uczestnikom projektu zaoferowano: trening kompetencji życiowych, trening kompetencji społecznych, trening kompetencji osobistych, trening motywacji, poradnictwo psychologiczne, trening pracy, kursy zawodowe, warsztaty ekonomii społecznej, indywidualne doradztwo zawodowe, kursy i szkolenia, warsztaty terapeutyczne, zajęcia psychoruchowe.

W 2020 r. w ramach projektu „O! Tworzymy Twoją Przyszłość” odbyło się wsparcie uczestników poprzez doradztwo indywidualne psychologiczne, społeczne, prawne i zdrowotne. W następnym etapie realizacji projektu zostaną zrealizowane następujące formy wsparcia uczestników projektu:

- trening kompetencji rodzicielsko – wychowawczych dla rodziców wychowanków pieczy;
- trening kompetencji życiowych dla uczestników projektu;
- trening dorosłości;
- warsztaty survivalowe;
- zajęcia psychoruchowe.

W roku 2021 zespół rodzinnej pieczy zastępczej składał się z 14 osób w tym zatrudnionych było 9 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Wołominie
Maciej Burakowski

Sprawozdanie opracowała:

- Anna Turek – główny specjalista Zespołu ds. Rodzinnej pieczy Zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.